

Instytut Pamięci Narodowej - Opole

<https://opole.ipn.gov.pl/opo/aktualnosci/183612,Uroczyste-otwarcie-Przystanku-Historia-im-ks-Jerzego-Popieluszki-w-Legnicy-Legni.html>
20.04.2024, 10:46

Uroczyste otwarcie „Przystanku Historia” im. ks. Jerzego Popiełuszki w Legnicy - Legnica, 20 kwietnia 2023

20 kwietnia 2023 r. o godz. 11.00 w „Domu Słowa” przy ul. Jana Pawła II 1 w Legnicy odbyło się uroczyste otwarcie kolejnej placówki dydaktycznej IPN „Przystanek Historia”. W inauguracji wzięł udział prezes Instytutu Pamięci Narodowej, dr Karol Nawrocki, a także reprezentanci różnych środowisk Zagłębia Miedziowego: przedstawiciele władz samorządowych, dyrektorzy szkół oraz instytucji kulturalnych i naukowych z Legnicy i okolic.

Patronem nowego centrum edukacyjnego został ks. Jerzy Popiełuszko. W czasie uroczystości odsłonięto tablicę ku jego czci. Goście mogli także obejrzeć wystawę Sługa Boży ks. Jerzy Popiełuszko (1947–1984), którą przygotował białostocki oddział IPN.

Dr Karol Nawrocki podkreślił w swoim wystąpieniu, że misją Instytutu Pamięci Narodowej jest rzetelne przedstawianie faktów:

- Przyjeżdżamy do Państwa, aby opowiadać prawdę o polskiej historii i historii polskiego narodu w XX wieku. Tę prawdę, która ma budować bezpieczną, wolną, suwerenną i demokratyczną Rzeczpospolitą Polską. Przyjeżdżamy po to, aby refleksja o historii XX wieku powodowała, że Polska będzie bezpieczna, wolna i niepodległa, bo historia jest nauczycielką życia.

Prezes IPN przypomniał, że Kościół od zawsze sprzeciwiał się komunizmowi:

- Zagrożenie z tamtego czasu, tamtej ideologii zdiagnozował już papież Leon XIII w swojej encyklice Rerum Novarum z roku 1891, ale świat nie chciał słuchać papieża i zło rodzącej się ideologii komunizmu znalazło sobie swój dom, Związek Sowiecki, który mordował własnych obywateli, mordował Polaków w wyniku operacji antypolskiej NKWD w latach 1937-1938. Ten system komunistyczny, który ręka w rękę z niemieckim narodowym socjalizmem doprowadził do wybuchu II wojny światowej. I ten sam system komunistyczny, który mordował polskich bohaterów, żołnierzy podziemia antykomunistycznego po roku 1945.

W dobie PRL w Legnicy stacjonowały liczne jednostki wojskowe. Wspominając tamte czasy, a także strajki mieszkańców miasta i ich zaangażowanie w zmiany ustrojowe prezes Nawrocki powiedział:

- To dzięki takim osobom, jak Państwo siedzącym na tej sali, dzięki duchowieństwu katolickiemu, dzięki liderom opinii publicznej i kombatantom Polska jest wolna, suwerenna i niepodległa, a Legnica nie jest „małą Moskwą”, mimo że proces wychodzenia Sowiec z Legnicy został przedłużony do roku 1993.

Do uczestników uroczystości kilka słów skierowała marszałek Sejmu RP, Elżbieta Witek, która napisała:

- Cieszę się, że „Przystanek Historia” znalazł godne miejsce na swoją siedzibę i stanie się ośrodkiem naukowej myśli oraz edukacyjnych przedsięwzięć skierowanych do szerokiego kręgu odbiorców. Jestem przy tym przekonana, że liczne inicjatywy spotkają się z pozytywnym, a zarazem ogromnym zainteresowaniem lokalnej społeczności. Legniczanie bowiem z pietyzmem i dumą pielęgnują pamięć o swojej małej Ojczyźnie - o tym piastowskim skrawku ziemi, nie zapominając o historii XX wieku naznaczonej komunistycznym systemem.

List przesłała też Marzena Machałek, sekretarz stanu w ministerstwie Edukacji i Nauki oraz Pełnomocniczka Rządu ds. wspierania wychowawczej funkcji szkoły i placówki, edukacji włączającej oraz kształcenia zawodowego. Wspomniała w nim postać patrona nowo otwartej placówki:

- Błogosławiony Kościoła katolickiego, kapelan warszawskiej „Solidarności”, duchowny zamordowany przez funkcjonariuszy bezpieki - pozostaje dla nas wszystkich wzorem wierności wyznawanym ideałom. Jest także swoistym znakiem nadziei, prawdy oraz wolności - a zarazem wartości najistotniejszych dla każdego Polaka.

Dzięki współpracy z bp. prof. dr. hab. Andrzejem Siemieniowskim, ordynariuszem diecezji

legnickiej, siedzibą nowego centrum edukacyjnego IPN stał się dawny gmach Wyższego Seminarium Duchownego. Co ciekawe, w czasach komunistycznego zniewolenia w budynku tym stacjonowali oficerowie Armii Czerwonej. W tym miejscu szczególnie mocno wybrzmiała prelekcja pt.: „Systemowe prześladowanie Kościoła w okresie PRL”, którą wygłosił ks. dr Adam Szpotański – pracownik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN we Wrocławiu.

Uroczystość uświetnił monodram Piotra Cyrwusa „Zapiski oficera Armii Czerwonej”, stworzony na podstawie książki Sergiusza Piaseckiego pod tym samym tytułem. Dodatkową atrakcją była możliwość skorzystania z aplikacji „Szybowcowa ‘87”, która za pomocą gogli VR przenosi użytkowników do końcówki lat 80. XX wieku. Wirtualna drukarnia Solidarności Walczącej to pomoc dydaktyczna nowej generacji.

- W tym gronie nie musimy przypominać jak wielkie zasługi położył w walce z komunizmem, dla Solidarności. Ks. Popiełuszko był największym spośród wszystkich kapelanów Solidarności. Świadczy o tym jego działalność, chociażby w Parafii św. Stanisława Kostki w Warszawie. Był dla władzy tak groźny, że ta skazała go na karę śmierci i to bez wyroku. Ale Przystanek Historia to nie tylko wystawy, to także bogata oferta oparta na nowych technologiach.

– mówił w trakcie uroczystego otwarcia Przystanku dr Kamil Dworaczek, dyrektor wrocławskiego Oddziału IPN.

Młodzież, która wzięła udział w otwarciu legnickiego „Przystanku Historia” mogła za pomocą nowoczesnej technologii wejść do mieszkania w peerelowskim bloku, wirtualnie wydrukować „bibułę” Solidarności Walczącej, włączyć radio „Julia” i posłuchać autentycznych nagrań zaszyfrowanych rozmów pomiędzy funkcjonariuszami reżimowej Służby Bezpieczeństwa. Aplikację stworzyło Biuro Nowych Technologii IPN. Jej przedpremierowy pokaz odbył się 14 listopada 2022 r. przy okazji nadania imienia Kornela Morawieckiego „Przystankowi Historia” we Wrocławiu.

Misją Instytutu Pamięci Narodowej jest zainteresowanie przeszłością i mówienie o niej na różne sposoby. Właśnie w tym celu otwierane są kolejne „Przystanki Historia” w kraju i za granicą. Legnicka placówka stawia sobie za cel upowszechnianie historii najnowszej, koncentrując się głównie na dziejach Dolnego Śląska.

W ofercie znajdują się m.in.: wykłady, lekcje edukacyjne, spotkania ze świadkami historii,

pokazy filmowe, wystawy i promocje książek. Swoje pasje będą mogli rozwijać tu amatorzy historii i naukowcy, uczniowie i studenci. Zapraszamy też osoby, które nie były dotąd zainteresowane nauką o przeszłości. Chcemy wspólnie czerpać z bogatego dziedzictwa i tradycji narodowej, pielęgnować polskość oraz nieustannie dbać o rozwój świadomości obywatelskiej i kulturowej.